

Kapitali 2. INNUTTAASUT PILLUGIT NAATSORSUUTIT

Innuttaasut:

Kalaallit Nunaanni innuttaasut 2013-imi amerleriaateqarsimanatik akerlianik 379-inik ikileriaateqarsimapput. Inunngortartut toqusartunut sanilliullugit ukiut kingulliit 400-ut missaanniittarput 2013-imilu 392-iullutik (Statens Serum Institutimi naatsorsukkat tunngavigalugit). Inunngortartut toqusartunit amerlanerulernerat innuttaasullu piviusumik amerlinerisa assigiinngissutaat, inuusunnerusut Kalaallit Nunaata avataanut pingartumik Danmarkimut ilinniariartortariaqartarnerannik patsiseqarsorinarpoq. Innuttaasulli ilaat allat pingartumik soraarnerussutisiallit taakkuusinnaapput ineqarnikkut aningaasatigullu pitsaannerusumik atugassaqaqartik pissutigalugu Danmarkimut nuuttartut.

Illoqarfinni innuttaasut amerliartornerunerat takuneqarsinnaavoq.

Utoqqaat 60-it sinnerlugit ukiullit amerliartorput, 2013-imi 6.597-iullutik (7,7%) 2012-imilu 6.436-iullutik (11,3%). Tamatuma napparsimagajunnerulerneq nassatarissagaa naatsorsuutigisariaqarpoq.

Ukiuortumik nalunaarusiami matumani innuttaasut sumi inunngorsimaneq/inuiaassuseq tunngavigalugu immikkoortiterneqanngillat.

Aggvaqatigiissillugit ukiut inuuffiusussat:

Arnani angutinilu aggvaqatigiissillugit ukiut inuuffiusussat kigaatsumik qaffakkiartorput. Danskinut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni angutit aggvaqatigiissillugit ukiut inuuffiusuni 9-eraat, arnanilu 8-eralugu Danmarkimit annikinnerusoq. Kalaallit Nunaanni angutini aggvaqatigiissillugit ukiut inuuffiusussat 1951-miit 1955-ip nalaani arnanilu 1956-imiit 1960-ip nalaanni Danmark-imi aggvaqatigiissillugit ukiut inuuffiusarsimasut assigaat.

Inuiaqatigiit peqqissusaat isigalugu, ukiut kingulliit 20-it ingerlanerini annertuumik atugarissaartoqaleraluaq, inuiaqatigiinni ukiunik suli inuuffiusussanik sivitsuinermik tamanna kinguneqartitsisinnaasimanngitsutut nalilertariaqarpoq.

Patsisaasut assigiinngitsut arlaqarput soorlu ajutoornerit toqumik kinguneqartut inuusuttullu akornanni immi- nut toquttartut amerlaqisut, inooriaatsip allangorneranik patsiseqartumik nappaatit toqussutaasalersut amerlinerat peqqinnissaqarfiullu aqqissuussaankkut ajornakusoortuunera.

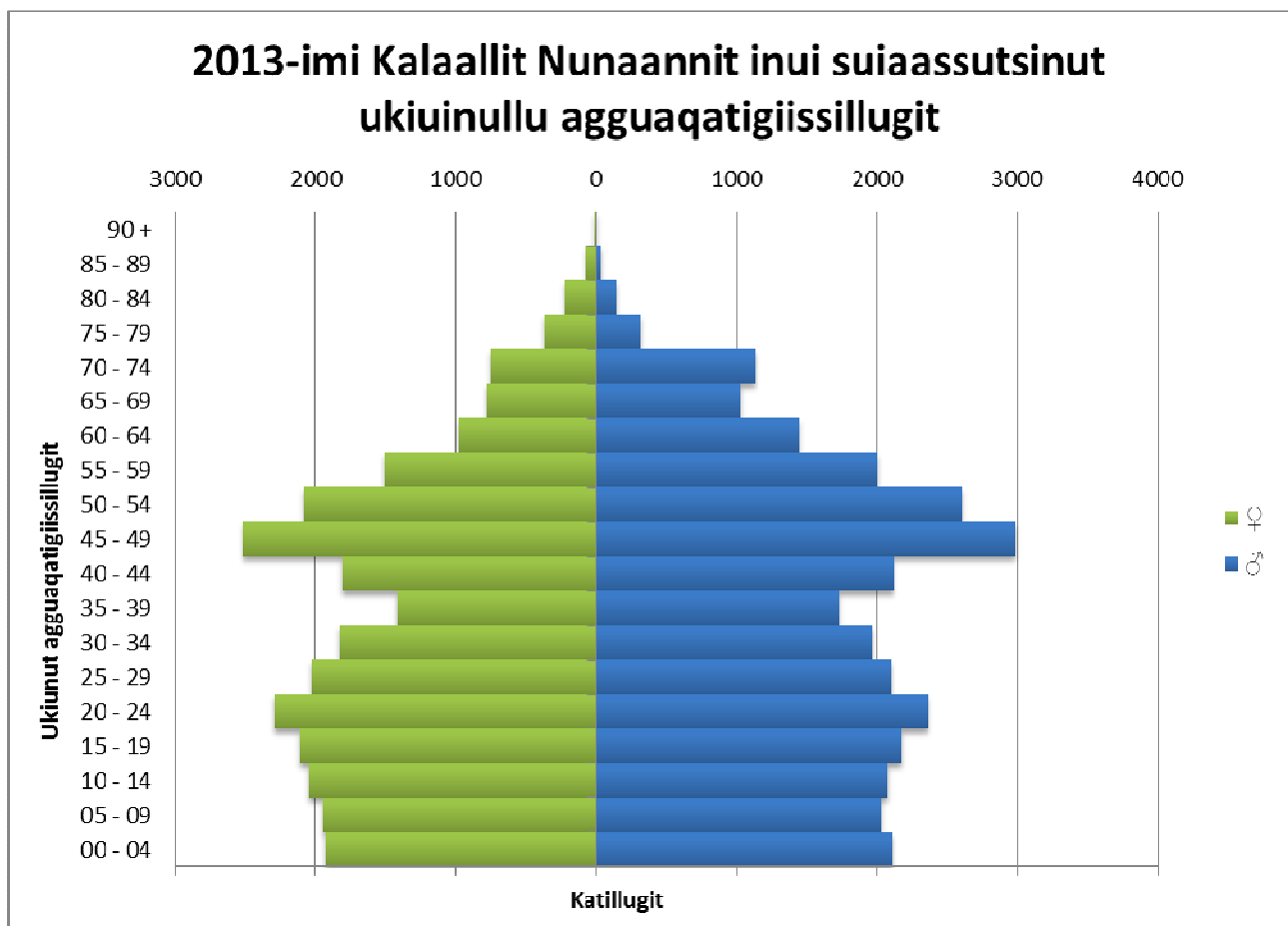
Takussutissiaq 1	Kalaallit Nunaanni innuttaasut tamakkerlugit, suaassusiinut ukiumullu aggvaqasigiissillugit					
	2012			2013		
Ukiut/suaassuseq	♂	♀	♂ + ♀	♂	♀	♂ + ♀
00 – 04	2.180	1.956	4.136	2.109	1.927	4.036
05 – 09	2.052	2.029	4.081	2.030	1.950	3.980
10 – 14	2.176	2.105	4.282	2.070	2.050	4.120
15 – 19	2.201	2.195	4.396	2.174	2.116	4.290
20 – 24	2.372	2.297	4.669	2.362	2.301	4.663
25 – 29	2.104	1.991	4.095	2.103	2.031	4.134
30 – 34	1.960	1.781	3.741	1.964	1.827	3.791
35 – 39	1.746	1.436	3.182	1.733	1.420	3.153
40 – 44	2.372	2.007	4.379	2.113	1.811	3.924
45 – 49	2.930	2.509	5.439	2.990	2.516	5.506
50 – 54	2.567	2.004	4.571	2.607	2.084	4.691
55 – 59	1.896	1.447	3.343	2.003	1.502	3.505
60 – 64	1.382	959	2.341	1.447	977	2.424
65 – 69	1.042	799	1.841	1.027	773	1.800
70 – 74	592	525	1.117	618	561	1.179
75 – 79	306	359	665	315	374	689
80 – 84	128	219	347	136	223	359
85 – 89	32	73	105	33	73	106
90+	3	17	20	8	32	40
Katillugit	30.041	26.708	56.749	29.838	26.532	56.370

Takussutissiaq 2	Kalaallit Nunaanni innuttaasut illoqarfinnut, nunaqarfinnut stationinullu ilaalu ilanngullugit agguaqatigiissillugit							
1. Januar	1970	1980	1990	2000	2010	2011	2012	2013
Illoqarfinni	33.640	37.954	44.357	45.714	47.434	47.857	48.232	48.151
Nunaqarfinni	11.617	9.965	9.818	9.512	8.477	8.239	8.017	7.775
Stationini*/Savaateqarfinni/ nalunaarutigineqanngitsut	1.074	1.854	1.383	898	541	519	500	444
Katillugit	46.331	49.773	55.558	56.124	56.452	56.615	56.749	56.370

* Kommunit avataanni najugallit ilanngullugit.

Takussutissiaq 3	Kalaallit Nunaanni agguaqatigiissillugu inuusarnerup sivisussusia							
Ukioq/ Suaaassuseq	2002 – 2006	2003 – 2007	2004 – 2008	2005 – 2009	2006 – 2010	2007 – 2011	2008 – 2012	2009 – 2013
♂	66,08	66,66	67,09	67,89	67,75	68,18	68,54	68,56
♀	71,67	71,92	72,07	72,18	72,80	72,87	73,29	73,69

Takussutissiaq 4	Inuusarnerup sivisussusia Nunanit avannarlernit naleqqiullugu							
Nuna/ Ukioq/ Suaaassuseq	Danmarki	Savalimmiut	Finlandi	Ålandi	Islandi	Norge	Sverige	Kalaallit Nunaat
	2012	2008 – 12	2012	2008 – 12	2012	2012	2012	2009 – 13
♂	77,9	79,6	77,5	79,7	80,8	79,4	79,9	68,6
♀	81,9	84,6	83,4	83,2	83,9	83,4	83,5	73,7

Titartagaq 1